

i Sogneraadene og derigennem ogsaa i Amsraadene. Derfor er det ganske naturligt, at der paa Grund af den herskende Utilfredshed saa hurtigt, som det skete, nemlig i 1870, fremkom Forslag fra Bergs Side til at ændre disse Forhold. Det Forslag, han fremlagde, lignede i sine Hovedtræk det Forslag, der i Dag ligger paa Tingets Bord, idet det gik ud paa almindelig Valgret til Sogneraad og Amsraad og tillige indeholdt nogle Bestemmelser om Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse. Hvis 15 Mand i en Kommune forlangte denne Valgmaade anvendt, skulde den benyttes. Det vil altsaa ses, at de samme Grundsætninger, som laa til Grund for det Forslag, eller i alt Fald tilsvarende, findes i det Forslag, der i Dag ligger paa Tingets Bord. Siden den Tid har der jo om dette Emne foreligget Forslag her Gang efter Gang, Aar efter Aar gennem 70'erne og 80'erne, støttede af Venstres bedste Navne. Men desværre ere vi ikke komne et Haarsbred fremad. Naar jeg siger, at der er stor og levende Utilfredshed blandt Vælgerne med den bestaaende Valgordning, taler jeg her af personlig Erfaring. Jeg ved for mit eget Vedkommende, hvad det vil sige at være tilsidesat og uden Indflydelse paa, hvorledes Flertallet i de kommunale Raad ser ud. Og naar jeg staar her og taler for en anden Ordning, ved jeg, at jeg gør mig til Talsmand for $\frac{4}{5}$ af Landets myndige Borgere. Jeg ved tillige, at ude blandt de Folk, som dette Lovforslag berører, vil Forslaget ikke vække nogen Modstand. Der er Beviser nok for det modsatte. Det skal siges til Ære for den danske Landbostand, at ved de Foretagender, som den selv har startet, og som i Øjeblikket ere de, der bære det danske Landbrug, jeg sigter her til Andelsmejerierne og Andelslagterierne, har man ikke gennemført den kvalificerede Valgret, men den almindelige Valgret. Kunde man i 1849 gaa til almindelig Valgret til Rigsdagen, kan man vel 50 Aar efter ogsaa gaa til at gennemføre den almindelige Valgret paa det kommunale Omraade. Der har lydt mange smukke Ord om det kommunale Selvstyre, og det lyder jo meget dejlig; men naar det faktisk er $\frac{1}{5}$ — eller som sagt før, det behøver ikke en Gang at være $\frac{1}{5}$ — der skaber Flertallet i de kommunale Raad, baade Sogneraad og Amsraad, synes jeg ikke, at man, saa længe Forholdene ere saaledes, i Virkeligheden har Ret til at tale om Selvstyre. Men Tiden maa vel ogsaa en Gang blive moden til at naa til en Reform paa dette Omraade. Jeg for-

staar ikke den Frygt, som Højre nærer, man maatte jo tro, at det var de rige og velhavende, der særlig trængte til Beskyttelse, naar man vil opretholde disse Tilstande. Eller ogsaa maa vel Højre frygte for, at hvis de $\frac{4}{5}$ af Borgerne fik Valgret til de kommunale Raad, vilde de tyrannisere den ene Femtedel. Jeg tror, man imidlertid i saa Henseende har Erfaringer at holde sig til, og kan vise hen til de af mig omtalte bestaaende Institutioner. Der er ikke Spørgsmaal om, at disse Institutioner ledes ganske udmærket, netop paa Grund af, at man har den almindelige Valgret og derved viser, at man har Tillid til hinanden. Hvis den Betragtning holder Stik, at der skulde være nogen særlig Fare ved at give almindelig Valgret paa dette Omraade, maatte man deraf slutte, at der ogsaa havde været Fare for de besiddende Klasser ved at give den almindelige Valgret til Rigsdagen i 1849. Men det har slet ikke ført til, at dette Ting f. Eks. næsten udelukkende bestod af Husmænd og Arbejdere. Det har været Flertallets Opgave i Udvalget at gøre et Arbejde for mulig at naa en Løsning af dette Spørgsmaal, og da vi have foreslaaet almindelig Valgret, have vi tillige ment, at det vilde lette Gennemførelsen af Forslaget, om man i Stedet for den i det oprindelige Forslag foreslaaede Valgbarhedscensus, om hvilken man fra Højres Side gennem Aarene flere Gange har hævdet, at den er betydningsløs, foreslog Forholdstalsvalgmaaden anvendt for derved at give enhver Adgang til at blive repræsenteret i de kommunale Raad. — Med disse almindelige Bemærkninger skal jeg gaa over til at tale lidt om de stillede Ændringsforslag. Det af et Mindretal, det ærede Medlem for Københavns Amts 2. Valgkreds (K. M. Klausen) under Nr. 1 stillede, der gaar ud paa at bringe § 1 i Overensstemmelse med det af det ærede Medlem og hans Meningsfæller her i Tinget indbragte Forslag, behøver jeg ikke at opholde mig videre ved, vi have tidligere haft Lejlighed til at drøfte dette Forslag. Der er dernæst af Flertallet foreslaaet et Par Ændringer til § 1, de gaa ud paa at gøre Affattelsen af Paragraffen klarere og mere forstaaelig, end den maaske oprindelig var i Lovforslaget. Det første gaar ud paa Ophævelsen af et Forhold, der mulig kunde tænkes at finde Sted. Naar man nemlig berigtigede Valglisten f. Eks. i Februar, hvad der nu finder Sted, og der saa fandt Sogneraadvalg Sted i Slutningen af Aaret, vilde Resultatet let blive det, at